

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा-नवम्बर/दिसम्बर-२०१६

कक्षा - शास्त्रीप्रथम, सेमेस्टर-१	प्रश्नपत्रम् - ६	गुणाः - ७०
विषयः - पुराणेतिहासः	कोड - CC-1.1.2	समयः - ०३-०६
दिनाङ्कः - १०.१२.२०१६	ग्रन्थः - वाल्मीकीयरामायणे सुन्दरकाण्डः (१ तः ३४ सर्गाः)	

प्रथमान्विति: (युनिट - १)

प्रश्नः १	कयोश्चि द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या ।	०८
(१)	दुष्करं निष्प्रतिद्वन्द्वं चिकीर्षन् कर्म वानराः । समुद्रग्रशिरोग्रीवो गवां पतिरिवाबभौ ॥	
(२)	योजनानां शतं श्रीमांस्तीर्त्वाप्युत्तमविक्रमः । अनिःश्वसन् कपिस्तत्र न ग्लानिमधिगच्छति ॥	
(३)	चन्द्रोऽपि साचिव्यमिवास्य कुर्व स्तारागणैर्मध्यगतो विराजान् । ज्योत्स्नावितानेन वितत्य लोका- नुत्तिष्ठतेऽनेकसहस्ररश्मिः ॥	
प्रश्नः २	(१) ग्रन्थोक्तदिशा श्रीरामचन्द्रस्य गुणकीर्तनं लिखत अथवा (२) सुन्दरकाण्डोक्तदिशा हनुमच्चरित्रं वर्णयत ।	०८
प्रश्नः ३	अधस्तनेषु द्वयोः टिप्पणी विधेया । (१) ग्रन्थोक्तादिशा लङ्कापुरी वर्णनम् । (२) अशोकवाटिकास्थितायाः सीतायाः अवस्थावर्णनम् । (३) रावणप्रासादम् ।	०४
प्रश्नः ४	पञ्चानामुत्तराणि देयानि । (१) वैदूर्यमणिः शब्दस्य कोऽर्थः ? (२) शत्रुकर्षणः कः ? (३) रावणस्य पितुः नाम किम् ? (४) रावणस्य इष्टदेवः कः ? (५) समुद्रं वरुणालयं कः तितीर्षति ? (६) पुष्पकविमानं केन रचितम् ? (७) शङ्खप्रभं कस्य विशेषणम् ?	०५

द्वितीयान्विति: (युनिट - २)

प्रश्नः ५	अधोलिखितेषु कयोश्चित् द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या	०८
(१)	सम्परिक्रम्य हनुमान् रावणस्य निवेशनान् । अदृष्ट्वा जानकीं सीतामब्रवीद् वचनं कपिः ॥	
(२)	स मुहूर्तमिव ध्यात्वा मनसा चाधिगम्य ताम् । अवप्लुतो महातेजाः प्राकारं तस्य वेश्मनः ॥	

- (३) स वीक्षमाणस्तत्रस्तो मार्गमाणश्च मैथिलीम् ।
अवेक्षमाणश्च महीं सर्वातामन्ववैक्षत ॥
- प्रश्नः ६ कस्याप्येकस्योत्तरं विस्तरेण दीयताम् । ०७
- (१) लङ्कापुरीवर्णनम् ।
- (२) सीतारावणयोः संवादः ।
- (३) हनुमतः सीतान्वेषणोद्योगं वर्णयत ।
- प्रश्नः ७ अधोलिखितेषु पञ्चानामुत्तराणि देयानि । ०५
- (१) सुन्दरकाण्डे कति सर्गाः ?
- (२) शास्त्रीप्रथमवर्षे प्रथमसत्रे कति सर्गाः निश्चिताः ?
- (३) गृध्रराजः कः ?
- (४) पद्मपत्रनिभेक्षणं वक्त्रं रामस्य अन्यस्य वा ?
- (५) किष्किन्धापुरी कस्य निवासस्थानम् ?
- (६) कः मुहूर्तमिव ध्यानं चकार ?
- (७) रामायणे कति काण्डाः वर्तन्ते ?
- तृतीयान्वितिः (युनिट - ३)
- प्रश्नः ८ अधोलिखितेषु द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या । ०८
- (१) निष्क्रान्ते राक्षसेन्द्रे तु पुनरन्तः पुरं गते ।
राक्षस्यो भीमरुपास्ताः सीतां समभिदुद्रुवः ॥
- (२) नहि मे जीवितेनार्थो नैवार्थेन च भूषणैः ।
वसन्त्या राक्षसीमध्ये विना रामं महारथम् ।
- (३) धन्या देवाः सगन्धर्वाः सिद्धाश्च परमर्षयः ।
मम पश्यन्ति ये वीरं रामं राजीवलोचनम् ॥
- प्रश्नः ९ एकस्य समीक्षा विधेया । ०८
- (१) महर्षिवाल्मीकिः आदिकविः ।
- (२) सीतावियोगी श्रीरामस्य मनोदशा विवेचनीया ।
- प्रश्नः १० एकस्य टिप्पणी लेख्या । ०४
- (१) सीतायाः शुभशकुनानि ।
- (२) सीतायाः तर्कवितर्काः ।
- (३) त्रिजटायाः स्वप्नः ।
- प्रश्नः ११ अधोलिखितासु पञ्चानामुत्तराणि देयानि । ०५
- (१) “न मानुषी राक्षसस्य भवितुमर्हति भार्या” कस्याः वचनम् ?
- (२) अरुन्धती कस्य ऋषेः भार्या ?
- (३) जनकात्मजा का ?
- (४) पुराणस्य किं लक्षणम् ?
- (५) रामायणशब्दस्य कोऽर्थः ?
- (६) “प्रघसा” राक्षसी उत वा देवता ?
- (७) “शूर्पणखा” कस्य भगिनी ?
- (८) अहं सुग्रीवसचिवः कः उक्तवान् ?